

## PERUSTUSLAKIVALIOKUNNAN LAUSUNTO 18/1998 vp

### Hallituksen esitys työttömyysetuuksien rahoitusta koskevan lainsäädännön uudistamisesta

### *Sosiaali- ja terveysvaliokunnalle*

## JOHDANTO

### *Vireilletulo*

Eduskunta on 13 päivänä toukokuuta 1998 lähettäessään hallituksen esityksen 64/1998 vp työttömyysetuuksien rahoitusta koskevan lainsäädännön uudistamisesta valmistelevasti käsiteltäväksi sosiaali- ja terveysvaliokuntaan samalla määrännyt, että perustuslakivaliokunnan on annettava asiasta lausunto sosiaali- ja terveysvaliokunnalle.

### *Asiantuntijat*

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- vanhempi hallitussihteeri Hannu Hakkola, sosiaali- ja terveysministeriö
- professori Mikael Hidén
- professori Antero Jyränki
- oikeustieteen tohtori, dosentti Liisa Nieminen
- professori Ilkka Saraviita
- professori Kaarlo Tuori.

## HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi erillinen laki työttömyysetuuksien rahoituksen järjestämisestä. Ehdotuksen mukaan valtio vastaa ansioon suhteutetun työttömyysturvan rahoituksessa perusturvaksi katsottavasta osuudesta, työttömyyskassat rahoittavat jäsenmaksuillaan 5,5 prosenttia kunkin kassan etuusmenoista ja työttömyysvakuutusrahasto vastaa etuuksien rahoituksesta muilta osin.

Työttömyysvakuutusrahaston menot rahoitetaan työnantajan ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksuilla sekä niistä saatavilla sijoitustoiminnan tuotoilla. Asianomainen ministeriö vahvistaa työnantajan ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun määrät. Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun kertymän se osa, joka vastaa työttömyyskassoihin kuulumattomien

palkansaajien vakuutusmaksuista kertyvää määrää siltä osin kuin heillä ei ole oikeutta työttömyysvakuutusrahaston rahoittamiin etuuksiin, tilitetään Kansaneläkelaitokselle työttömyysturvan peruspäivärahan ja työvoimapoliittisen aikuiskoulutuksen koulutustuen rahoitukseen.

Työttömyysvakuutusmaksujen vaihtelun ta-soittamiseksi työttömyysvakuutusrahastoon muodostetaan tuottojen ja menojen erotuksena suhdannepuskuri. Valtion työttömyysmenojen tasapainottamiseksi ehdotetaan erityistä siirtymävaiheen järjestelyä, jonka mukaan valtion lisäkustannukset korvataan työttömyysvakuutusrahaston suorittamana siirtymämaksuna.

Esityksessä ehdotetut lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan ensi tilassa, että vuoden 1999 työttömyysvakuutusmaksujen maksuperusteet

voidaan vahvistaa niiden mukaisesti. Tämä merkitsee sitä, että lakien pitää tulla voimaan viimeistään elokuun 1998 alusta lukien.

Esityksen säätämisjärjestysperusteluissa tarkastellaan ensiksikin työttömyysvakuutusmaksuja hallitusmuodon 61 §:n mukaisen vero-käsitteen kannalta. Työnantajilta perittävää maksua koskevan sääntelyn mainitaan vastaavan nykyistä. Palkansaajilta perittävän maksun viitataan perusteluissa merkitsevän sitä, että palkansaajat osallistuvat vakuutusmuotoisen työttömyysturvansa rahoitukseen siltä osin kuin valtio ja yksityiset työttömyyskassat eivät ole siitä vastuussa. Esityksessä katsotaan lisäksi, että siirtymäkau-

den järjestelynä voimassa oleva siirtymämaksu ei ole sen paremmin hallitusmuodossa tarkoitettu maksu kuin verokaan ja että työttömyyskassojen keskuskassan muuttamisessa työttömyysvakuutusrahastoksi ei ole kysymys uuden, valtion talousarvion ulkopuolisen rahaston perustamisesta tai nykyisen keskuskassan muuttamisesta sillä tavoin, että se muodostuisi asiallisesti ottaen uudeksi rahastoksi. Näistä syistä esityksessä katsotaan, että lakiehdotukset voidaan käsitellä valtiopäiväjärjestyksen 66 §:ssä säädetyssä järjestyksessä. Hallitus on kuitenkin pitänyt tarpeellisena, että lakiehdotuksista pyydetään eduskunnan perustuslakivaliokunnan lausunto.

## VALIOKUNNAN KANNANOTOT

### *Perustelut*

#### *Työttömyysvakuutusmaksun valtiosääntöoikeudellinen luonne*

Sekä työnantajan työttömyysvakuutusmaksua että palkansaajan työttömyysvakuutusmaksua on lainsäädäntökäytännössä pidetty hallitusmuodon 61 §:ssä tarkoitettuina veroina.

Perustuslakivaliokunta tarkasteli jo vuonna 1959 kysymystä, ovatko työntekijän ja työnantajan työttömyysvakuutusrahastoon suorittamat maksut valtiosääntöoikeudelliselta luonteeltaan hallitusmuodon mukaisia maksuja vai veroja. Valiokunta päätyi katsomaan, ettei silloin ehdotettu ”työttömyysvakuutustoiminta ole vakuutustoimintaa sanan oikeudellisessa merkityksessä ja etteivät työntekijän työttömyysvakuutusmaksu ja työnantajan työttömyysmaksu ole hallitusmuodon 62 §:ssä tarkoitettuja maksuja” (PeVL 5/1959 vp). Valiokunnan kannan mukaan kyseiset maksut olivat valtiosääntöoikeudellisessa mielessä veroja (ks. myös PeVL 2/1960 vp). Samanlaisen käsityksen valiokunta on toistanut työnantajan työttömyysvakuutusmaksusta nykyistä työttömyyskassalakia säädettäessä (PeVL 4/1984 vp) ja sittemmin myös ylimääräisestä työnantajan työttömyysvakuutusmaksusta (PeVL 28/1993 vp).

Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksusta on säädetty tähän asti yksivuotisilla laeilla. Maksun valtiosääntöoikeudellinen luonne ei ole ollut perustuslakivaliokunnan nimenomaisesti arvioitavana. Maksun veronluonteisuus oli kuitenkin lähtökohtana jo siinä hallituksen esityksessä, jonka perusteella palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu ensi kerran säädettiin (HE 339/1992 vp), mikä seikka ilmenee myös käsiteltävänä olevan esityksen perusteluista. Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun fiskaalinen merkitys onkin samaan tapaan kiistaton kuin sen tapaturma- ja vakuutuslaitoksilta vuodelta 1993 perityn maksun, joka suoritettiin Kansaneläkelaitokselle valtion rahoitusosuuden pienentämiseksi ja jota valiokunta piti verona (PeVL 22/1992 vp).

Hallituksen esityksen säätämisjärjestysperustelut viittaavat siihen, että ehdotuksen mukaisena palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun käyttö vastaisi vakuutusperiaatetta ja että tämä maksu näin ollen on valtiosääntöoikeudellisessa merkityksessä maksu eikä vero. Valiokunnan käsityksen mukaan näin ei kuitenkaan ole, sillä palkansaajan maksun osuus koko työttömyysetuuksien rahoituksessa sekä maksun järjestyntä ja myös lainsäädäntöhistoria osoittavat, että maksua ei voida pitää yksityisoikeudelliseen

perusteeseen nojaavana ja vakuutusmaksun luonteisena. Maksun ja sen johdosta aikanaan ehkä suoritettavan korvauksen välillä ei vallitse sellaista vakuutusperiaatteen mukaista yhteyttä, että maksu olisi vastike saatavasta vakuutusturvasta. Tästä syystä ehdotuksen mukainen palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu on valtiösääntöoikeudelliselta luonteeltaan edelleenkin hallitusmuodon 61 §:ssä tarkoitettu vero, joka kuitenkin peritään määrättyyn ja sinänsä rajattuun tarkoitukseen.

#### *Hallitusmuodon 61 §:stä johtuvat lain sisältövaatimukset*

Hallitusmuodon 61 §:ssä säädetään: "Valtion verosta säädetään lailla, jossa ovat säännökset verovelvollisuuden ja veron suuruuden perusteista sekä verovelvollisen oikeusturvasta." Perustuslakivaliokunta totesi tätä perustuslainsäädännöstä uudistettaessa, että vakiintuneen käytännön mukaan verolakiin kohdistuvia vaatimuksia ovat "ensiksikin verovelvollisuuden ja veron suuruuden perusteiden säätäminen niin tarkasti, että lakia soveltavien viranomaisten harkinta veroa määrättäessä on sidottua harkintaa, ja toiseksi sen säätäminen, miten verovelvollinen voi saada oikeusturvaa" (PeVM 17/1990 vp, s. 3).

Säännökset maksuvelvollisuudesta niin työnantajan kuin palkansaajan osalta ovat 1. lakiehdotuksen 11 ja 14 §:ssä riittävän täsmälliset. Myös tämän lakiehdotuksen 24 §:n muutoksenhakusäännökset vastaavat hallitusmuodon 61 §:stä johtuvia sisältövaatimuksia.

Hallitusmuodon 61 §:n kannalta ongelmallisia ovat säännökset työttömyysvakuutusmaksun suuruudesta siltä osin kuin maksun suuruus ei yksiselitteisesti seuraa säännöksistä. Maksujen suuruudet vahvistaa 17 §:n 1 momentin nojalla asianomainen ministeriö työttömyysvakuutusrahaston hakemuksesta. Lakiehdotuksen 2 §:n yleissäännöksen mukaan maksut on määrättävä siten, että työttömyysvakuutusrahasto voi suoriutua lain mukaisista velvoitteistaan ottaen huomioon 9 §:n 2 momentin säännökset rahastossa olevasta suhdannepuskurista. Puskurin keräämisestä ja purkamisesta päättää ehdotuksen mukaan työttömyysvakuutusrahaston hallintoneuvosto. Työnantajan työttömyysvakuutusmaksu

voi 13 §:n 1 momentin perusteella olla porrastettu yrityksen maksaman palkkasumman mukaan. Säännökset palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun määräytymisperusteista ovat 17 §:n 2 momentissa. Niiden mukaan tämän maksun suuruus riippuu osaksi työnantajan työttömyysvakuutusmaksun keskimääräisestä tasosta.

Ehdotetussa sääntelyssä avoimeksi jää työttömyysvakuutusrahaston kokonaisrahoitustarve. Rahaston menojen rahoitukseen käytetään työnantajilta ja palkansaajilta kerättäviä työttömyysvakuutusmaksuja, joina kertyviä varoja voidaan lisäksi muodostaa erityiseksi suhdannepuskuriksi. Rahaston muina rahoitusmuotoina esityksessä mainitaan sijoitustoiminta ja lainanotto. Työttömyysvakuutusmaksujen valtiosääntöoikeudelliseen veronluonteisuuteen kytkeytyy vaatimus niiden suuruuden täsmällisestä sääntelystä laissa. Työttömyysvakuutusmaksujen suuruuteen vaikuttavaa harkintavaltaa jää ehdotuksen perusteella niin asiasta viime kädessä päättävälle ministeriölle (17,1 §) kuin välillisesti myös työttömyysvakuutusrahaston hallintoneuvostolle sen päättäessä suhdannepuskurin keräämisestä ja purkamisesta (9,2 §). Ministeriön päätöksenteossa on otettava huomioon lakiehdotuksen 2, 13 ja 17 §:n mukaiset kriteerit. Ne eivät kuitenkaan viitteellisyydessään ja avoimuudessaan tee ministeriölle jäävää harkintavaltaa sillä tavoin sidotuksi kuin hallitusmuodon 61 §:n tulkintakäytännössä on pidetty välttämättömänä. Valiokunta katsoo, että 1. lakiehdotus on tästä syystä käsiteltävä valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä säädettyssä järjestyksessä.

Valiokunta on arvioinut, onko 1. lakiehdotusta mahdollista muokata sellaiseksi, että ministeriölle jäävä harkintavaltaa olisi luonteeltaan teknistä ja vähäistä.

Ministeriön harkintavallan rajaamiseksi työttömyysvakuutusmaksujen suuruutta koskevassa päätöksenteossa on laissa ensiksikin syytä ilmaista 2 §:ssä ehdotettua selkeämmin yleisperiaate työttömyysvakuutusmaksuina perittävän summan kokonaistasosta. Sen pitää valiokunnan mielestä vastata sitä määrää, jonka työttömyysvakuutusrahasto tarvitsee sen vastattavana olevien työttömyysetuuksien rahoitukseen ja lakiehdotuksen 22 ja 23 §:n mukaiseen tilitykseen

Kansaneläkelaitokselle ja siirtymämaksuun valtiolle. Tämän yleisen periaatteen osoittama sääntely merkitsee samalla sitä, että työttömyysvakuutusmaksun suuruuden määräytyminen ei saa muilta osin kuin laissa sallitun työttömyysvakuutusrahaston alijäämän rajoissa pohjautua siihen, että etuudet rahoitettaisiin lainanotolla. Laissa on lisäksi säädettävä yksiselitteisesti, käytännössä prosenttilukuina palkansaajan palkasta tai työnantajan maksamasta palkkasummasta sekä palkansaajan että työnantajan työttömyysvakuutusmaksun määrä vuonna 1999. Tällä tavoin laissa tulee yksiselitteisesti ilmaista sen lähtötaso, jonka pohjalta myöhempien vuosien työttömyysvakuutusmaksujen suuruus määräytyy.

Vuoden 1999 jälkeistä aikaa tarkoittaen laissa pitää säätää, millä perusteilla työttömyysvakuutusmaksun suuruutta ministeriön päätöksellä muutetaan edellisvuodesta ja kuinka paljon. Laista tulee lisäksi ilmetä, että ministeriön päätös maksujen suuruudesta tehdään vuosittain etukäteen, jolloin maksujen korottaminen verovuoden aikana muodostuu kielletyksi. Mahdolliset yllättävät lisärahoitustarpeet olisi siten tyydytettävä tarvittaessa esimerkiksi lainanotolla. Tämän eräänlaisen maksujen suuruuden muutossäännön riittävä yksiselitteisyys on olennainen seikka, jotta lailla rajoitettaisiin ministeriön harkintavaltaa niin, että harkintaa on mahdollista pitää luonteeltaan teknisenä ja vähäisenä ja siten hallitusmuodon 61 §:n valossa ongelmattomana. Työttömyysvakuutusmaksujen muutossääntö voidaan valiokunnan mielestä kytkeä työttömyysasteen muutoksesta aiheutuvaan rahaston rahoitustarpeen muutokseen. Rahoitustarpeen muutosta arvioitaessa säännössä on mahdollista ottaa huomioon työttömyysvakuutusrahastossa todellisuudessa olevan suhdannepuskurin/alijäämän suhde sen laissa täsmällisesti säädettävään enimmäismäärään. Laissa pitää vielä säätää siitä, miten vaadittava työttömyysvakuutusmaksukertymä jakautuu palkansaajien ja työnantajien kesken.

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan tulee muutos säännön yksityiskohtien osalta varmistua siitä, että työttömyysasteen muutoksen toteamiseksi käytetään johdonmukaisesti samaa yksiselitteis-

tä menetelmää, ja selvittää, minkä ajankohdan muutos muodostaa tässä suhteessa asianmukaisen vertailukohdan. Lisäksi tulee arvioida, onko näitä seikkoja mahdollista ilmaista itse lakitekstissä.

Valiokunta edellä esitetyn mukaisesti katsoo, että seuraavin muutoksin 1. lakiehdotus on sopu- soinnussa hallitusmuodon 61 §:stä johtuvien työttömyysvakuutusmaksun suuruutta koskevien sisällön täsmällisyysvaatimusten kanssa.

## 1 §

### *Lain tarkoitus*

Työttömyysturvalain (602/1984) mukaiset työttömyyspäivärahat, työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (763/1990) mukaiset koulutustuet, vuorotteluvapaakeilusta annetun lain (1663/1995) mukaiset vuorottelukorvaukset ja työttömien omaehtoisen opiskelun tukemisesta annetun lain (1402/1997) mukaiset koulutuspäivärahat rahoitetaan perusturvaosuutta vastaavalla valtionosuudella ja tämän lain mukaisilla vakuutusmaksuilla ja työttömyyskassalain (603/1984) mukaisilla jäsenmaksuilla (*poist.*) siten kuin tässä laissa säädetään. Työeläkelainsäädännössä tarkoitettut työeläkelisät, koulutus- ja erorahastosta annetussa laissa (537/1990) tarkoitettut etuudet sekä palkkaturvain (649/1973) mukainen palkkaturva rahoitetaan tämän lain mukaisilla maksuilla (*poist.*) siten kuin tässä laissa säädetään.

(2 mom. kuten HE)

## 2 §

### *Työttömyysvakuutusmaksut*

Työnantajan on suoritettava työnantajan työttömyysvakuutusmaksu ja työntekijän palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu siten kuin jäljempänä säädetään. (*Poist.*)

Työttömyysvakuutusmaksut on määrättävä siten, että tässä laissa tarkoitettu työttömyysvakuutusrahasto voi suoriutua sen vastattavana olevien työttömyysetuuksien rahoituksesta sekä jäljempänä 22 ja 23 §:ssä mainituista maksuosuuksien siirroista. (*Uusi*)

## 3 § (9 §:n 2 mom.)

*Suhdannepuskuri*

Työttömyysvakuutusrahastolla on maksuvalmiuden turvaamiseksi ja ennakoitavissa olevista kansantalouden suhdannevaihteluista johtuvien työttömyysvakuutusmaksujen muutosten tasaimiseksi (poist.) rahaston tuottojen ja menojen erotuksena muodostuva suhdannepuskuri, jonka enimmäismäärä on \_\_\_\_\_ prosenttiyksikön työttömyysastetta vastaavia menoja vastaava määrä. Työttömyysvakuutusrahastossa voi olla suhdannetaantumassa alijäämää samaa työttömyysastetta vastaava määrä.

## 14 § (13 §)

*Työnantajan työttömyysvakuutusmaksun määräytyminen*

Työnantajan työttömyysvakuutusmaksu on porrastettu yrityksen maksaman palkkasumman mukaan.

(2 mom. kuten HE)

## 18 § (17 §)

*Työttömyysvakuutusmaksujen määrä*

Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu vuonna 1999 on  $x, x$  prosenttia palkasta (poist.). Työnantajan työttömyysvakuutusmaksu on porrastettu työnantajan maksaman palkkasumman mukaan siten, että se on vuonna 1999  $y, y$  prosenttia palkasta palkkasumman ensimmäiseen \_\_\_\_\_ miljoonaan markkaan saakka ja sen ylittävältä osalta  $z, z$  prosenttia palkasta. (HE:n 2 mom.)

Työttömyysvakuutusmaksuja vuoden 1999 jälkeen määrättäessä jätetään huomioon ottamatta työttömyysasteen muutoksesta johtuva työttömyysvakuutusrahaston rahoitustarpeen muutos siltä osin kuin työttömyysvakuutusrahaston suhdannepuskuri tai alijäämä jää 3 §:ssä todettua enimmäismäärää pienemmäksi. (Uusi)

Palkansaajan ja työnantajan työttömyysvakuutusmaksun muutokset on määrättävä siten, että ne jakautuvat tasan työnantajan keskimääräisen työttömyysvakuutusmaksun ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun kesken. Työnantajan työttömyysvakuutusmaksun porrastus on määrät-

tävä siten, että palkkasumman ensimmäiseen \_\_\_\_\_ miljoonaan markkaan kohdistuva maksu on määrättävä \_\_\_\_\_ osaksi ilmaistuna täysinä prosenttiyksikön kymmenyksinä palkkasumman \_\_\_\_\_ miljoonan markan ylittävään osaan kohdistuvasta maksusta. Jos työnantajan keskimääräisen työttömyysvakuutusmaksun ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun yhteismäärä on pienempi kuin kaksi prosenttia, palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu on määrättävä kuitenkin 15 prosentiksi edellä sanotusta vakuutusmaksujen yhteismäärästä. (Uusi)

Asianomainen ministeriö vahvistaa vuosittain etukäteen työttömyysvakuutusrahaston hake-  
muksesta työnantajan työttömyysvakuutusmaksun ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun määrät. (HE:n 1 mom.)

(5 mom. kuten HE:n 4 mom.)

*Työttömyysvakuutusrahasto*

Esityksen mukaan työttömyyskassojen keskuskassa muutetaan työttömyysvakuutusrahastoksi. Nykyinen keskuskassa ei ole sellainen valtiontalouteen kuuluva rahasto, joka olisi jätetty valtion talousarvion ulkopuolelle. Keskuskassaa on oikeudellisesti luonnehdittu itsenäiseksi julkisoikeudelliseksi laitokseksi.

Uudet säännökset työttömyysvakuutusrahastosta eivät valiokunnan käsityksen mukaan merkitse nykyisen keskuskassan oikeudellisessa asemassa valtioon nähden sellaisia muutoksia, että uutta työttömyysvakuutusrahastoa olisi valtiosääntöoikeudellisessa mielessä pidettävä budjetin ulkopuolisena rahastona. Ehdotettu muutos ei tästä syystä ole merkityksellinen valtion talousarvion ulkopuolisten rahastojen perustamiskiellon kanssa, jota perustuslakien valtionalous-säännösten uudistaminen vuonna 1992 merkitsi (ks. tästä esim. PeVL 11/1998 vp).

*Siirtymämaksu*

Työttömyysvakuutusrahaston on 1. lakiehdotuksen 23 §:n nojalla mahdollisesti suoritettava valtiolle kahden vuoden ajalta erityistä siirtymämaksua työttömyysturvan rahoitusosuuksien ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun tuoton jakoperusteiden muutoksista aiheutuvien

kustannusrasitusten tasoittamiseksi. Sääntelyn valtiosääntöoikeudellinen merkitys palautuu kysymykseen, onko tällaista valtiolle tulevaa rahasuoritusta pidettävä perustuslain kannalta verona tai maksuna vai voidaanko sitä poikkeuksellisesti pitää näiden kategorioiden ulkopuolelle jäävänä, valtiosäännön kannalta kuitenkin sallittuna erikoislaatuisena *sui generis* -suorituksena.

Perustuslakivaliokunta on aiemmin katsonut, että eläkelaitosten valtion virastojen, laitosten ja liikelaitosten yhtiöittämisen yhteydessä valtiolle eläkemenojen tasaamiseksi suorittamaa siirtymämaksua oli ”poikkeuksellisesti pidettävä sellaisena valtiolle tulevana rahasuorituksena, joka ei ole sen paremmin hallitusmuodossa tarkoitettu maksu kuin myöskään sen 61 §:ssä tarkoitettu vero” (PeVL 24/1992 vp). Käsiteltävänä olevan esityksen mukaisessa siirtymämaksussa on myös kysymys kertaluonteisesta siirtymävaiheen järjestelystä, joka lisäksi on aiempaan yhtiöittämistapaukseen verrattuna kestoaltaan hyvin lyhytaikainen. Sääntelyn tarkoitus on yleisesti hyväksyttävä, minkä lisäksi siirtymämaksun suoritusvelvollisuus ja maksun suuruus on säännelty sisällöltään riittävän täsmällisesti ehdotuksessa. Valiokunta näin ollen katsoo, ettei 23 § vaikuta 1. lakiehdotuksen käsittelyjärjestykseen.

#### *Yhdenvertaisuus*

Valiokunta on hallitusmuodon 5 §:n säännösten kannalta kiinnittänyt huomiota siihen, että vaik-

ka palkansaaajat maksavat palkastaan suhteellisesti samansuuruisen työttömyysvakuutusmaksun, he kuitenkin saavat työttömyyden aikana eritasoiset työttömyysturvaetudet muun muassa sen mukaan, ovatko he jonkin työttömyyskas-  
san jäseniä vai eivät tai onko työttömyyspäivärahan työssäoloehto täyttynyt vai ei. Valiokunta pitää tärkeänä, että työttömyysetuuksien rahoitusjärjestelmän kokonaisuudesta käsin selvitetään, vaarantaako tämä erilaisuus hallitusmuodon 5 §:ssä ilmaistun yhdenvertaisuusperiaatteen toteutumista.

#### *Lausunto*

Edellä esitetyn perusteella perustuslakivaliokunta kunnioittavasti esittää,

*että 1. lakiehdotus on käsiteltävä valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä säädettyssä järjestyksessä, mutta se voidaan käsitellä valtiopäiväjärjestyksen 66 §:ssä säädettyssä järjestyksessä, jos valiokunnan siitä tekemät valtiosääntöoikeudelliset huomautukset otetaan asianmukaisesti huomioon, ja*

*että muut lakiehdotukset voidaan käsitellä valtiopäiväjärjestyksen 66 §:ssä säädettyssä järjestyksessä.*

Helsingissä 5 päivänä kesäkuuta 1998

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Ville Itälä /kok  
vpj. Johannes Koskinen /sd  
jäs. Esko Helle /vas  
Anneli Jäätteenmäki /kesk  
Marjut Kaarilahti /kok  
Juha Korkea-  
oja /kesk  
Valto Koski /sd  
Heikki Koskinen /kok

Jorma Kukkonen /sd  
Osmo Kuru /kok  
Johannes Leppänen /kesk  
Jukka Mikkola /sd  
Riitta Prusti /sd  
Veijo Puhjo /va-r  
Maija-Liisa Veteläinen /kesk  
vjäs. Jouko Jääskeläinen /skl.